

af den fundamentale metrologi er tilendebragt. Opbygningsperioden forventes at ville tage ca. fem år. Dette medfører, at merudgiften for staten det første år på området fundamental metrologi vil andrage 4,6 mill. kr., hvortil kommer éngangsudgifter af en anslået størrelse på 1 mill. kr. i forbindelse med overgangen til det nye system. De nævnte tal er i følge sagens natur behæftet med nogen usikkerhed. Det skal dog pointeres, at en udbygning af den fundamentale metrologi inden for en ramme på de 8,5 mill. kr. er en afgørende forudsætning for, at den ønskede styrkelse inden for dette felt opnås.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Der er et væsentligt behov for koordination inden for dette område for at sikre, at måletekniske ressourcer opbygges og vedligeholdes i overensstemmelse med de i samfundet til enhver tid værende behov og i øvrigt udnyttes bedst muligt i tæt samarbejde med øvrige beslægtede ressourcer.

Også med henblik på dansk deltagelse i det internationale samarbejde på området er der behov for en øget og bedre koordineret indsats.

Spørgsmål vedrørende fundamental metrologi og regler vedrørende offentlig måleteknisk kontrol er i dag spredt på et stort antal ministerier og institutioner. En effektiv koordination specielt af forskriftsudstedelsen finder ikke sted i dag, ligesom de forskellige myndigheder tilsyneladende lægger forskellige hensyn til grund ved udstedelse af offentlige forskrifter.

Med henblik på at varetage bl.a. disse opgaver foreslås der oprettet et statens metrologiråd. Til de i bestemmelsen nærmere angivne opgaver, som statens metrologiråd skal varetage, skal knyttes følgende bemærkninger:

Opgaverne vedrørende den legale metrologi i nr. 1 og 2, er nærmere omtalt i forbindelse med §§ 9 og 10, der indeholder bestemmelse om fastsættelse af regler om måleenheder og måleteknisk kontrol, samt § 11, der indeholder bemyndigelse for industriministeren til at delegere sin kompetence til at fastsætte sådanne regler til statens metrologiråd.

De i nr. 3 og 4 nævnte opgaver vedrører sikringen af, at de fornødne måletekniske ressourcer er til stede og udnyttes mest hensigtsmæssigt. Dette gælder specielt ressourcerne inden for den fundamentale og inden for den legale metrologi. Tilsva-

rende hensyn må imidlertid også tilgodeses for så vidt angår øvrige måletekniske ressourcer.

Der er inden for det måletekniske område sket en betydelig udvikling i de sidste årtier. Således er dels de fysiske størrelses antal udvidet, dels har kravene til nøjagtigere målinger været stadig stigende. Dette har nødvendiggjort såvel kvantitative som kvalitative krav til laboratoriefaciliteter. En forudsætning for, at dansk industri kan fremstille højt udviklede produkter med veldefinerede tolerancer er, at industrien får mulighed for at udnytte måletekniske ressourcer på et tilstrækkeligt nøjagtighedsniveau. Gennem den af statens tekniske prøvenævn administrerede autorisationsordning er der etableret et system af uvildige og kvalificerede prøvningslaboratorier omfattende alle de væsentligste prøvningsområder.

En forudsætning for at kvalificeret prøvning kan udføres, er imidlertid at måleinstrumenterne giver tilstrækkelig nøjagtige og pålidelige resultater. Prøvenævnet har derfor også udstrakt sin autorisationsordning til at omfatte kalibreringslaboratorier, der kan sikre, at man har det nødvendige kendskab til de enkelte måleinstrumenters målenøjagtighed.

Kravene til nøjagtige målinger er imidlertid stedsvis stigende, og ikke mindst af hensyn til eksporten er det nødvendigt, at der sikres sporbarhed til internationale grundnormaler.

Dette nødvendiggør dels en udbygning af de autoriserede kalibreringslaboratorier dels en udbygning af den fundamentale metrologi med de herunder hørende prototyper, grundnormaler og referencematerialer med henblik på at tilvejebringe de nødvendige led i sporbarhedskæder til de internationale grundnormaler m.v.

Bestemmelsen i nr. 3 beskriver metrologirådets opgave i forbindelse med etableringen og vedligeholdelsen af nationale grundnormaler, prototyper og referencematerialer. Udover de forpligtelser, der følger af Danmarks medlemskab af meterkonventionen, er der behov for etablering af grundnormaler og prototyper på højt nøjagtighedsniveau inden for en lang række områder. Bl.a. som følge af de betydelige omkostninger, der er forbundet med etablering af grundnormaler m.v., er det på forhånd klart, at der ikke i Danmark kan etableres grundnormaler m.v. på højeste niveau inden for alle de fysiske størrelser; metrologirådet må nødvendigvis foretage en omhyggelig prioritering af, på hvilke områder, der er det fornødne behov og muligheder for at etablere sådanne.

Det faktiske arbejde med etableringen og vedligeholdelsen af grundnormalerne m.v. udføres af